

2019-04-03

Kommunsekreterare
Mikael Åskog
0490-25 40 13
mikael.askog@vastervik.se

Kommunstyrelsen

Motion om god läsförståelse och pulsträning – svar

Elin Landerdahl (M) och Bertil Gyllenram (M) har 27 augusti 2018 lämnat in en motion om god läsförståelse och pulsträning. Motionärerna yrkar att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper, samt att redovisa hur mer idrott och rörelse kan införas på samtliga skolor i kommunen.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-09-24, § 153 att remittera motionen till barn- och utbildningsnämnden för beredning.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i skrivelse 14 februari 2019 yttrat sig över motionen. I beredningen har elevhälsochef, språk-, läs- och skrivutvecklare samt grundskolechef samverkat. Förvaltningen har i sin behandling av ärendet kommit fram till att den läsa-skriva-räkna-garanti som gäller från och med den 1 juli 2019 är en garant för att förvaltningen kommer att ge alla elever det stöd de behöver för att lämna första klass med de kunskaper som krävs enligt läroplanens mål. Arbetet är redan påbörjat av förvaltningens språk-, läs- och skrivutvecklare som stödjer arbetet på samtliga skolor i kommunen.

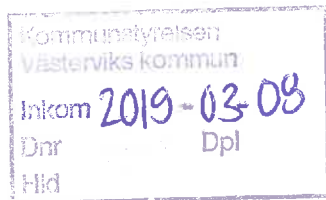
Sedan 2016 har förvaltningen även arbetat för att införa fler aktiva raster, alltså pulshöjande aktiviteter under lektionstid. Skolorna erbjuder idag eleverna olika typer av hälsofrämjande insatser som till exempel pulsträning, rastaktiviteter och yoga. Från och med 1 juli 2019 införs också mer idrott och hälsa i den nationellt fastställda timplanen med 100 timmar. Under förutsättning att barn- och utbildningsnämnden fattar de beslut som krävs kring timplanen så kommer detta att införas på kommunens högstadieskolor.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att motionen ska anses bifallen. Detta då det som motionärerna yrkar i sin motion får anses uppfyllt i och med redovisningen i barn- och utbildningsförvaltningens skrivelse 14 februari 2019.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen om god läsförståelse och pulsträning utifrån barn- och utbildningsförvaltningens redovisning 14 februari 2019.

Anders Björlin
Kommundirektör

Bun § 46

Motion om god läsförståelse och pulsträning

Dnr 2018/608-109

Elin Landerdahl (M) och Bertil Gyllenram (M) har den 27 augusti 2018 lämnat in en motion om god läsförståelse samt hur mer idrott och pulsträning kan införas på samtliga skolor i kommunen. Motionärerna yrkar att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta med dessa delar. Kommunfullmäktige beslutade 24 september att remittera motionen till barn- och utbildningsnämnden för beredning.

Motionärerna menar att det är viktigt att barnen i Västerviks kommun får en trygg uppväxt i skolan som ger dem en bra grund att stå på i livet. Skolan måste ständigt utvecklas så att den kan hjälpa eleverna med att möta alla samhällsutmaningar de har framför sig.

Motionärerna menar vidare att god läsförståelse är nyckeln till framgång i de flesta av skolans ämnen och grunden för livslångt lärande och ett aktivt liv. De menar vidare att eleverna blir mer fokuserade och att inlärningsförmågan ökar i skolan om de får upp pulsen mellan lektionerna.

Utifrån detta föreslår motionärerna att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper samt att förvaltningen får i uppdrag att redovisa hur mer idrott och hälsa kan införas på samtliga skolor i kommunen.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningskontoret föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta godkänna lämnad redovisning,

att ge barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet kring hur alla elever kan lämna första klass med goda läskunskaper samt

att ge barn och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet med att införa mer idrott och hälsa från och med 2019-07-01 samt det pulshöjande arbetet som sker på skolor och fritidshem.

Forts nästa sida.

§§Justerandes
sign

MR

AT

Bun § 46 forts.

Barn- och utbildningsnämndens behandling av ärendet

Grundskolechef Ewa Myhrén redogör för Motion om god läsförståelse och pulsträning samt för barn- och utbildningskontorets förslag till yttrande gällande motionen.

Yrkande

Ordförande Marcus Fridlund (S) yrkar att barn- och utbildningsnämnden beslutar godkänna lämnad redovisning,

att ge barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet kring hur alla elever kan lämna första klass med goda läskunskaper samt

att ge barn och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet med att införa mer idrott och hälsa från och med 2019-07-01 samt det pulshöjande arbetet som sker på skolor och fritidshem.

Tilläggsyrkande

Elin Landerdahl (M) yrkar på tillägg att det våren 2020 ska ske återrapportering till barn- och utbildningsnämnden i ärendet.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

att godkänna lämnad redovisning,

att ge barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet kring hur alla elever kan lämna första klass med goda läskunskaper,

att ge barn och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet med att införa mer idrott och hälsa från och med 2019-07-01 samt det pulshöjande arbetet som sker på skolor och fritidshem samt

att våren 2020 det ska ske återrapportering till barn- och utbildningsnämnden i ärendet.

Expedieras till: Grundskolechef Ewa Myhrén

§§Justerandes
sign

Grundskolechef
Ewa Myhrén
0490-254626
ewa.myhren@vastervik.se

2019-02-14
Dnr 2018/608-109

Barn- och utbildningsnämnden

Motion om god läsförståelse och pulsträning

Sammanfattning

Elin Landerdahl (M) och Bertil Gyllenram (M) har den 27 augusti 2018 lämnat in en motion om god läsförståelse samt hur mer idrott och pulsträning kan införas på samtliga skolor i kommunen. Motionärerna yrkar att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta med dessa delar. Kommunfullmäktige beslutade 24 september att remittera motionen till Barn- och utbildningsnämnden för beredning.

Motionärerna menar att det är viktigt att barnen i Västerviks kommun får en trygg uppväxt i skolan som ger dem en bra grund att stå på i livet. Skolan måste ständigt utvecklas så att den kan hjälpa eleverna med att möta alla samhällsutmaningar de har framför sig.

Motionärerna menar vidare att god läsförståelse är nyckeln till framgång i de flesta av skalans ämnen och grunden för livslångt lärande och ett aktivt liv. De menar vidare att eleverna blir mer fokuserade och att inlärningsförmågan ökar i skolan om de får upp pulsen mellan lektionerna.

Utifrån detta föreslår motionärerna att Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper samt att förvaltningen får i uppdrag att redovisa hur mer idrott och hälsa kan införas på samtliga skolor i kommunen.

Barn- och utbildningskontoret har i sin behandling av ärendet kommit fram till att den läsa- skriva- räkna-garanti som gäller från och med 1/7 2019 är en garant för att förvaltningen kommer att ge alla elever det stöd och de utmaningar de behöver för att lämna första klass med de kunskaper som krävs enligt läroplanens mål. Arbetet är redan påbörjat av förvaltningens språk-, läs- och skrivutvecklare som stödjer arbetet på samtliga skolor i kommunen. Det obligatoriska kartläggningmaterialet för åk 1 genomförs liksom det som är avsett för förskoleklass. Förvaltningens bild är att detta, tillsammans med kompetensutvecklingsinsatser i läs- och skrivinläring samt specialpedagogik är en garant för att arbetet med att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper är pågående.

Sedan 2016 har förvaltningen också arbetat för att införa mer aktiva raster, pulshöjande aktiviteter under lektionstid. Arbetet har skett främst i samband med projektet Hälsöfrämjande skola samt i gruppen med fritidspedagoger där dialogmötena har haft rasterna i fokus sedan 2014.

Från och med 1/7 2019 införs också mer idrott och hälsa i den nationellt fastställda timplanen. Det innebär att eleverna får mindre tid av elevens val samtidigt som timplanen för idrott- och hälsa utökas med 100 timmar. Detta kommer att införas på kommunens högstadieskolor under förutsättning att Barn- och utbildningsnämnden fattar erforderliga beslut kring timplanen.

Bakgrund och beskrivning av ärendet

Motionens frågeställning: Hur mer idrott och pulsträning kan införas på samtliga skolor i kommunen?

Bakgrund och nulägesbeskrivning:

Hälsofrämjande skolutveckling, där god undervisning och rörelse handlar om att synliggöra att hälsoarbete i skolan är en del av en långsiktig skolutvecklingsprocess, vilket kommunens skolor arbetar med sedan 2016. Både fritidshemmet och skolan är delaktiga i arbetet. Insatser har genomförts på skolorna under de senaste tre åren. Bland annat har olika kompetensutvecklingsinsatser genomförts med fritidspedagoger och lärare. Skolorna utvecklar på olika sätt skolsystemets möjligheter på organisations-, grupp- och individnivå för att möta elevers behov i olika lärmiljöer. Detta för att skapa fler möjligheter för elever att lyckas, vilket i sin tur påverkar elevers utveckling så att de kan lära, utvecklas, må bra och trivas i skolan.

Forskning att lärandet påverkar elevernas hälsa i positiv riktning. Det vill säga att när det sker ett lärande så påverkar det välbefinnandet i form av ökad lust och motivation. Att arbeta hälsofrämjande är en friskfaktor som ger goda synergieffekter på många sätt. Västerviks kommuns skolor arbetar för att hälsa, välmående och lärande ska hänga ihop och vi vill skapa bästa möjliga förutsättningar för våra elever att lyckas utifrån våra styrdokument.

Förvaltningens vision; Kompetens för livet. Lust att lära, rätt att lyckas är grunden för de mål vi formulerar i verksamhetsplanen och de satsningar vi gör. Det gör vi genom att förena elevhälsa och pedagogik med forskning och beprövad erfarenhet utifrån skollagens krav på hur utbildningen ska genomföras. Målet är att skapa ett hållbart och livslångt lärande där ett gott mående kopplas till undervisningen. Att skapa rörelseglädje och aktivitet är liksom att träna sociala förmågor är viktiga delar i arbetet.

Skolorna arbetar idag med olika typer av insatser utifrån skolans organisatoriska och lokalmässiga förutsättningar, genom att erbjuda våra elever olika typer av hälsofrämjande insatser; yoga, pulsträning, rastaktiviteter, utökad tid för idrott och hälsa samt att arbeta för att utveckla inomhusmiljön så att den eliminerar hinder för lärande.

Från och med 1/7 2019 införs också mer idrott och hälsa i den nationellt fastställda timplanen. Det innebär att eleverna får mindre tid av elevens val samtidigt som timplanen för idrott- och hälsa utökas med 100 timmar. Detta kommer att införas på kommunens högstadieskolor under förutsättning att Barn- och utbildningsnämnden fattar erforderliga beslut kring timplanen.

Förvaltningens bedömning är att motionärens förslag redan finns som en del i arbetet med att utveckla grundskolan. Dels i och med att ämnet idrott och hälsa utökas med 100 timmar från och med 1/7 2019, men också att samtliga skolor arbetar med att på olika sätt ge eleverna fler möjligheter till rörelse, till exempel genom rastaktiviteter och pulspass.

Motionens frågeställning: Hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper

Bakgrund och forskningsläget:

Sedan 2016 finns kunskapskrav i svenska för elever som slutar åk 1. För att tydliggöra dessa kunskapskrav samt för att kartlägga elevernas kunskapsnivå har ett obligatoriskt nationellt bedömningsstödförts av staten. Bedömningsstödet ska genomföras under åk 1 och utifrån det ska elever som behöver stöd i sin läs- och skrivutveckling identifieras, liksom elever som behöver extra utmaning i undervisningen. Satsningen är en del i läsa-, skriva-, räknagarantin som införs 1/7 2019 och som innebär att alla elever ska ges det stöd de behöver för att kunna utvecklas mot målen. Det är alltså inte en garanti att alla ska lära sig läsa, skriva och räkna.

Läsforskning:

Skolverket definierar följande begrepp kopplat till läsförståelse för att kunna utveckla goda läskunskaper:

Läsfärdighet, att tekniskt kunna avkoda ord och att förstå det skrivna ordet. För att kunna detta behöver eleven ha både avkodningsstrategier och läsförståelsestrategier.

Läsförståelse, en förmåga att kunna tolka, hantera information, skapa och omskapa mening i olika texter. Det innebär att det inte bara är en kognitiv förmåga utan också en affektiv förmåga där intresse, motivation, engagemang och läsattityder påverkar.

Läskompetens, vilket innebär att läsarens tidigare upplevelser och bakgrund har betydelse. För att kunna förstå en text behöver läsaren knyta an till tidigare erfarenheter och kunskaper liksom att läsaren kritiskt kan granska textens innehåll och förstå budskapet.

Forskningen kring läsutveckling och läsförståelse har bedrivits i Sverige och utomlands under lång tid. "The Simple View of Reading" är begreppet man utgår ifrån. Här ses läsning som en formel där avkodning gånger språkförståelse ger läsning ($A * F = L$). Ibland läggs även parametern motivation till i formeln för att en individ ska lära sig läsa – Jag är en individ som kan läsa.

Utifrån detta är KASAM – känslan av sammanhang och motivation ett centralt begrepp utifrån förutsägbarhet, struktur och tydlighet i all undervisning, även den kopplat till läsinläring. Även språkutvecklande arbetssätt är en viktig del i undervisningen. Begriplighet är en nyckelfaktor och interaktionen mellan elever och elever och lärare är central. Formativ undervisning där stöttning, eller scaffolding förekommer är avgörande då läraren utifrån kunskapen om var eleven befinner sig kan erbjuda eleven undervisning som hjälper eleven att komma vidare.

Grundläggande i den tidiga läs- och skrivundervisningen är att eleven kan skifta fokus mellan språkets innehåll och språkets form. Här krävs förmågor som god fonologisk

medvetenhet, att kunna koppla ihop ljud och bokstav, avkodning, ordförrådsutveckling, att utveckla gott läsflyt, läsförståelse samt läs- och skrivstrategier.

För att läsningen ska bli det den syftar till, att ge möjlighet att ta till sig innehållet och att skapa sig en förståelse av det krävs att flera komponenter samspelar. Centralt är att undervisningen hjälper eleven att utveckla förståelsen för innehållet i det lästa. Utifrån detta handlar det om en positiv attityd till läsning samt goda läsvanor, förförståelse, att man kan utveckla och kritiskt granska det man läst, att man använder flexibla strategier och att man kan läsa olika slags texter som har olika syften. För att undervisa i läsning används oftast två olika metoder, top-down- eller bottom-up- pedagogik. Generellt växlar lärare mellan dessa metoder för att ge eleverna förutsättningar att lära sig läsa.

Kompetensutveckling är viktigt inom detta område. Skolverkets inledde under läsåret 2015/16 en satsning med att fortbilda lärare inom olika områden som läsinlärning, det så kallade läsflytet. Här deltog Västerviks kommun och samtliga skolor har tagit del av fortbildningen. Förvaltningens språk-, läs- och skrivutvecklare har efter insatsen följt upp hur arbetet med det obligatoriska bedömningsstödet i åk 1 har genomförts sedan införandet 2016.

Nulägesbeskrivning:

Västerviks kommuns skolor arbetar redan idag för att alla elever ska utveckla goda läskunskaper genom att följa Skolverkets riktlinjer med kartläggningsmaterial i förskoleklass "Hitta språket", "Hitta matematiken" samt det nationella bedömningsstödet för årskurs 1.

Varje skola utarbetar utifrån dessa delar en plan för genomförande, analysarbete och kunskapsuppföljning från förskoleklass och uppåt i årskurserna. Arbetet följs och ges stöd av förvaltningens språk-, läs- och skrivutvecklare. Uppföljning av resultat finns med som en del i det systematiska kvalitetsarbete som görs centralt i förvaltningen med inrapportering av resultat samt kvalitetsdialoger.

Förvaltningen kommer också från och med 2019-07-01 följa den lagstadgade åtgärdsгарantin "Läsa, skriva, räkna – en åtgärdsгарanti för tidiga stödsatser". I det arbetet är den plan för övergångar mellan stadier en viktig del i arbetet för att all tillgänglig dokumentation kring vilken undervisning/insatser som varit framgångsrika. (en elevs kunskaper följer med eleven). I och med de nationella kartläggnings- och bedömningsstöden finns ett underlag som tydligt visar på elevens kunskapsnivå vilket underlättar för mottagande lärares fortsatta undervisning.

Förvaltningens språk-, läs- och skrivutvecklare erbjuder också fortbildning och kompetensutveckling för kommunens lärare vad gäller kunskap om läsutveckling och metoder. Det finns också en planerad fortbildningsinsats inom ramen för nyanländas lärande som handlar om språkutvecklande arbete samt ett pågående arbete kring specialpedagogisk kompetens hos förvaltningens specialpedagoger.

Utifrån ovanstående är det förvaltningens bild att det pågående arbetet som sker i förvaltningen kopplat till läsning svarar upp till motionens fråga: Hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper.

Förvaltningens beredning

Förvaltningen har i ärende sammanfattat forskning, tidigare genomförda insatser och pågående arbete kopplat till motionens frågeställningar. I arbetet har elevhälsoschef, språk-, läs- och skrivutvecklare samt grundskolechef samverkat.

Barnperspektivet

Barnperspektivet har beaktats i ärendet.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden att godkänna lämnad redovisning,

att ge barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet kring hur alla elever kan lämna första klass med goda läskunskaper samt

att ge barn och utbildningsförvaltningen i uppdrag att fortsätta det pågående arbetet med att införa mer idrott och hälsa från och med 1/7 2019 samt det pulshöjande arbetet som sker på skolor och fritidshem.

Bilagor

Bilaga 1 forskning kring läsinlärning, statliga beslut och bakgrund till dessa samt litteraturlista.

Kf § 153

Motion om god läsförståelse och pulsträning

Dnr 2018/245-109

Elin Landerdahl (M) och Bertil Gyllenram (M) har 27 augusti 2018 lämnat in en motion om god läsförståelse och pulsträning. Motionärerna yrkar barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper, samt hur mer idrott och rörelse kan införas på samtliga skolor i kommunen.

Yrkande

Ordföranden yrkar att motionen remitteras till barn- och utbildningsnämnden för beredning och finner att kommunfullmäktige bifallit yrkandet.

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla yrkandet.

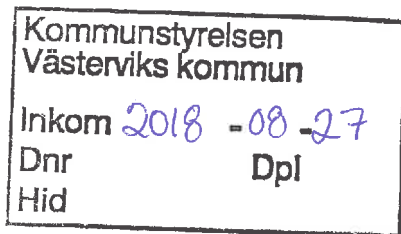
Handlingar i ärendet.

Elin Landerdahl (M) och Bertil Gyllenram (M) motion 27 augusti 2018

Expedieras till:

Barn- och utbildningsnämnden

Justerandes sign

Motion, god läsförståelse och pulsträning

Det är viktigt att barnen i Västerviks kommun får en trygg uppväxt i skolan och en utbildning som ger dem en bra grund att stå på i livet. Skolan måste ständigt utvecklas för att på bästa sätt kunna hjälpa eleverna med att möta alla samhällsutmaningar de har framför sig. Det ställer stora krav på oss politiker och skolans ledning och personal.

God läsförståelse är nyckeln till framgång i de flesta av skolans ämnen och grunden för ett livslångt lärande och ett aktivt liv. Det är därför viktigt med tidiga insatser som både stärker eleven och bygger förutsättningar för fortsatt god kunskapsinläring. Långsiktigt tänkande samt innovativ utveckling måste till för att så många elever som möjligt ska klara måluppfyllelsen.

Forskning visar att elever blir mer fokuserade och att inlärningsförmågan ökar i skolan om de får upp pulsen mellan lektionerna. De långa skoldagarna med påföljande läxläsning blir ofta en utmaning för dem. Flera skolor runt om i landet, till exempel Skogshagaskolan i vår kommun, har infört pulsträning på skoltid för att öka orken och inlärningsförmågan. De har även infört planerad lek på rasterna i syfte att uppmuntra barn och ungdomar att röra sig mer under rasterna i skolan.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi:

Att Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur skolorna kan arbeta för att alla elever ska lämna första klass med goda läskunskaper.

Att Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att redovisa hur mer idrott och rörelse kan införas på samtliga skolor i kommunen.

Västervik, 2018-08-25

Elin Landerdahl (M)

Bertil Gyllenram (M)